

VENDIM
Nr. 21, datë 12.1.2018

PËR DISA SHTESA NË VENDIMIN
NR. 709, DATË 29.10.2014, TË KËSHILLIT TË MINISTRAVE, “PËR MIRATIMIN E
STRATEGJISË NDRËSEKTORIALE PËR ZHVILLIMIN RURAL DHE BUJQËSOR 2014–
2020”

Në mbështetje të nenit 100 të Kushtetutës dhe të nenit 4, të ligjit nr. 9817, datë 22.10.2007, “Për bujqësinë dhe zhvillimin rural”, me propozimin e ministrit të Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural, ministrit të Turizmit dhe Mjedisit, ministrit të Infrastrukturës dhe Energjisë si dhe të ministrit të Kulturës, Këshilli i Ministrave

VENDOSI:

1. Në Strategjinë Ndërsektoriale për Zhvillimin Rural dhe Bujqësor 2014–2020, që i bashkëlidhet vendimit nr. 709, datë 29.10.2014, të Këshillit të Ministrave, bëhen këto shtesa:

a) Pas nënndarjes 3.5.2 të pikës 3 shtohen nënpikat 3.6 dhe 3.7, me këtë përmbajtje:

“3.6. Programi i Integruar për Zhvillimin Rural – Programi i 100 fshatrave

i) Qëllimi i programit

Programi i Integruar për Zhvillimin Rural (PIZHR) – Programi i 100 fshatrave synon të koordinojë ndërhyrjet zhvillimore në hapësirën rurale të 100 fshatrave, përcaktuar në shtojcën B të kësaj strategjie, sipas qasjes ndërsektoriale dhe me shumë aktorë, duke u shkëputur nga ndërhyrjet e copëzuara dhe me qasje strikte sektoriale, që po ndodhin apo pritet të ndodhin në vend.

Qasja e integruar për zhvillimin rural do të targetojë objektiva të matshëm për zhvillimin e hapësirës rurale, nëpërmjet fokusit të qendëruar (programim i integruar dhe i koordinuar) i investimeve publike, atyre të donatorëve dhe i investimeve private, në hapësirën e mirëpërcaktuar të 100 fshatrave, me potenciale të larta zhvillimi ekonomik-sociale, të agroturizmit e turizmit rural, natyrës dhe mjedisit, si dhe të trashëgimisë kulturore.

ii) Objektivat e programit

PIZHR-ja do të programojë ndërhyrjet me investime të integruara në zonat e përcaktuara (100 fshatra), nëpërmjet 3 objektivave, si më poshtë vijon:

a) Përmirësimi i infrastrukturës publike (mbështetja për infrastrukturë rrugore, rivitalizime hapësirash publike/urbane, infrastrukturë komunitare, shërbime publike, infrastrukturë mjedisore, turistike, monumente të trashëgimisë kulturore, qendra multifunksionale komunitare, peizazhi mjedisor etj.);

b) Zhvillimi ekonomik nëpërmjet diversifikimit të aktiviteteve ekonomike (përmirësimi i potencialit turistik në hapësirat rurale, agroturizëm dhe turizëm rural, investimet në përmirësimin e shërbimeve tregtare, investime në prodhimin e produkteve tradicionale dhe shërbime të tjera ekonomik-financiare etj. Mbështetja për inkubatorë të produkteve rurale tradicionale, promovim dhe marketim të zonave rurale, shërbime transporti, panaire dhe festat lokale etj.);

c) Zhvillim i kapitalit social dhe njerëzor (mbështetje për krijimin e rrjeteve rurale, grupeve lokale të veprimit, si dhe shoqërinë civile në zonat rurale, trajnim profesional për të rinjtë dhe gratë, mbështetje të trashëgimisë kulturore, mbështetje për promovimin e traditave dhe të jetesës në fshat etj.).

3.6.1. Kohëzgjatja e programit

Programi i Integruar për Zhvillimin Rural – Programi i 100 fshatrave, do të zbatohet në periudhën 2018–2020.

3.6.2. Impakti (indiktorët)

Impakti i përgjithshëm që synon të arrijë Programi i Integruar për Zhvillimin Rural (PIZHR) do të matet me treguesit e matshëm, si më poshtë. Në hapësirën e përcaktuar të 100 fshatrave, PIZHR-ja synon të arrijë:

Treguesit	2018	2019	2020	TOTAL 2018–2020
Numrit i vendeve të reja të punës	100	200	300	600
Nr. i të punësuarve gra/vajza	30	50	100	180
Nr. i të punësuarve të rinj (22–35 vjeç)	50	50	100	200

Nr. i bizneseve të reja (<i>start up</i>) të mbështetura për të rinj	50	50	50	150
Nr. i bujtinave të mbështetura	50	50	50	150
Nr. i inkubatorëve të ngritur të produkteve tradicionale	5	10	20	25
Nr. i mbështetur i sipërmarrjeve të reja të agroturizmit	7	10	10	27
Nr. i sipërmarrjeve prodhuese të produkteve tradicionale	10	15	25	50
Nr. i projekteve të realizuara të përmirësimit të infrastrukturës dhe shërbimeve publike	30	70	100	200

3.6.3. Administrimi i Programit të Integruar për Zhvillimin Rural (PIZHR) – Programi i 100 fshatrave

Për zbatimin e këtij programi, bazuar në qasjen ndërsektoriale dhe me shumë aktorë, do të krijohen struktura të posaçme të cilat do të bëjnë të mundur administrimin, bashkërendimin, koordinimin, zbatimin dhe monitorimin e programit të 100 fshatrave, sipas ndarjes së qartë të roleve dhe të autoritetit përkatës. Gjatë gjithë zbatimit të programit, autoritetet koordinuese kujdesen për përfshirjen e donatorëve dhe shoqërisë civile, në veçanti në Rrjetin Kombëtar për Zhvillim Rural dhe grupeve lokale të veprimit (GLV).

3.6.4. Zbatimi

Projektet e financuara në kuadër të programit të 100 fshatrave do të zbatohen kryesisht nga bashkitë, si dhe agjenci të tjera publike (agjencitë e zhvillimit rajonal 1, 2, 3 dhe 4, Agjencia për Zhvillimin Ekonomik Rajonal, Agjencia Kombëtare e Turizmit, FSHZH-ja, MADA etj.).

Programi do të mbështesë edhe projekte të propozuara nga organizatat e shoqërisë civile (OJF), individë, fermerë, persona juridikë etj., në përputhje me legjislacionin në fuqi.

3.6.5. Financimi i programit

Programi i 100 fshatrave mund të financohet nga buxhetet e ministrive pjesëmarrëse në program. Në detajimin e fondeve për investime, të alokuara në buxhetet respektive të ministrive apo të institucioneve të tyre të varësisë, ministrinë pjesëmarrëse në program do të synojnë t'u japin përparësi projekteve të identifikuar dhe që zbatohen në zonën e përcaktuar të 100 fshatrave.

Projektet e identifikuar në kuadër të programit të 100 fshatrave mund të financohen edhe nga Fondi i Zhvillimit të Rajoneve, sipas kriterëve dhe rregullave të përcaktuara nga Komiteti për Zhvillimin e Rajoneve.

Ministrinë pjesëmarrëse mund të nënshkruajnë marrëveshje bashkëpunimi për grante, për financimin e këtij programi nga donatorë dhe me financim të huaj.

Programi mund të financohet nga çdo burim tjetër i ligjshëm apo nëpërmjet mekanizmave të partneritetit publik privat.

3.6.6. Përfituesit

Përfitues nga programi i 100 fshatrave janë popullsia e zonave rurale, fermerët dhe grupet e fermerëve, individë, në veçanti gratë dhe të rinjtë, persona juridikë, bashkitë, organizatat jofitimprurëse, shoqëritë e bashkëpunimit bujqësor etj.

3.6.7. Projektet strategjike

Në kuadër të programit të 100 fshatrave janë identifikuar 3 projekte strategjike të cilat do të zbatohen me prioritet të lartë:

i) Krijimi i rrjetit të agroturizmit shqiptar

Agroturizmi dhe turizmi rural janë veprimtari të cilat kanë një potencial të lartë zhvillimi për zonat rurale në Shqipëri dhe tashmë në shumë fshatra të Shqipërisë kanë filluar të funksionojnë ferma që ofrojnë shërbime në agroturizëm dhe kanë arritur në një kohë të shkurtër rezultate shumë të mira ekonomike dhe sociale (Thethi, Voskopoja, Dardha etj.).

Në kuadër të programit të 100 fshatrave do të mbështetet me instrumente financiare dhe fiskale krijimi i një rrjeti fermash agroturistike, që plotësojnë kriteret dhe standardet e përcaktuara, të cilat do të jenë baza e rrjetit shqiptar të agroturizmit. Mbështetja për të krijuar një masë kritike të numrit të sipërmarrjeve të agroturizmit në Shqipëri do të shërbejë për rritjen e punësimit në zonat rurale, krijimin e një destinacioni dhe “marke” të veçantë të agroturizmit në Shqipëri, krahas ofertave të tjera turistike, si dhe ruajtjen e trashëgimisë kulturore dhe vlerave tradicionale të fshatit shqiptar.

Programi do të synojë mbështetje për rreth 27 sipërmarrje agroturizmi të reja dhe 150 bujtina. Mbështetja do të synojë, gjithashtu, edhe përmirësimin e fermave dhe staneve blegtorale për qëllime të veprimtarisë së agroturizmit dhe turizmit rural.

ii) Rrjeti i inkubatorëve të produkteve tradicionale

Shqipëria ka potenciale të mëdha dhe të shumta në prodhimin e produkteve ushqimore tradicionale. Produktet tradicionale shqiptare të prodhuara në mënyra artizanale, pavarësisht nga vlerat e mëdha dhe të interesit të konsumatorit vendës dhe të huaj, kanë treguar që depërtojnë me vështirësi në tregje për shkak të shkallës së vogël ekonomike që rrisin kostot për njësi të prodhimit, sasive të limituara të prodhimit, si dhe të kërkesave të larta ligjore për standardet e ushqimit dhe ato higjieno-sanitare. Këto vështirësi, kombinuar edhe me njohuritë e pakta dhe mundësitë/kapitalet e vogla që disponojnë prodhuesit e vegjël të produkteve tradicionale, rrezikojnë që në një periudhë afatmesme/afatgjatë këto produkte të humbasin dhe të eliminohen nga tregu dhe tryezat e shqiptarëve. Përveçse një dëm që mund t'u krijohet prodhuesve të vegjël nga zonat rurale, dëmi më i madh mund t'u bëhet traditave dhe trashëgimisë kulturore shqiptare.

Në këtë kontekst, programi do të synojë të krijojë rrjetin e inkubatorëve të produkteve tradicionale, që do të jenë hapësira që ofrojnë infrastrukturë të gatshme për të gjithë zinxhirin e vlerës së produktit, duke filluar që nga ambientet dhe pajisjet e prodhimit/magazinit, linjave të paketimit dhe të marketimit, mbështetje për standardizimin e certifikimit, si dhe hapësirë për shitje të produkteve.

Inkubatorët do të ofrojnë mbështetje për prodhuesit e vegjël të zonave rurale, në veçanti grave dhe të rinjve, të cilët mund të shfrytëzojnë inkubatorin për prodhimin, paketimin, marketimin, standardizimin dhe shitjen e produkteve të tyre, kundrejt një pagese të lehtësuar dhe të përballeshme për shërbimet që ofron inkubatori.

iii) Rrjeti i markatave/dyqaneve të produkteve shqiptare dhe tradicionale

Produktet tradicionale shqiptare kanë treguar që e kanë të vështirë depërtimin në tregjet dhe dyqanet e shitjes me pakicë, për shkaqet e shpjeguara në nën-pikën "ii". Në mbështetje të hallkës së fundit të zinxhirit të vlerës (shitja), programi do të synojë që të krijojë një rrjet të markatave/dyqaneve që do të jenë të specializuara në shitjen e produkteve shqiptare, në veçanti produkteve tradicionale. Do të synohet që ky rrjet të ketë emërtimin e tij (markën/*brand-in*) që e dallon nga rrjetet e tjera dhe bazuar në një strategji të posaçme marketingu dhe *franchise*, do të mund të krijojë një masë kritike të dyqaneve që do të bëjnë të mundur rritjen e përqindjes së shitjes së produkteve shqiptare/tradicionale. Mbështetja financiare për ngritjen e këtij rrjeti do të parashikohet në kuadrin e programit të 100 fshatrave.

3.7 Autoriteti administrues

Për administrimin e Programit të Integruar për Zhvillimin Rural (PIZHR) – Programi i 100 fshatrave, krijohet Komisioni Ndërmintor për Programin e 100 Fshatrave, dhe me përbërje të ministrit të Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural, ministrit të Turizmit dhe Mjedisit, ministrit të Infrastrukturës dhe Energjisë, si dhe ministrit të Kulturës.

3.7.1. Komisioni Ndërmintor për Programin e 100 Fshatrave

Komisioni Ndërmintor mblidhet rregullisht për të vendosur për ecurinë e programit, por jo më pak se 1 herë në tre muaj. Komisioni, si autoriteti më i lartë vendimmarrës i programit, vendos për të gjitha çështjet që lidhen me administrimin, programimin, financimin, zbatimin dhe monitorimin e programit. Komisioni, në veçanti, vendos për:

- shqyrtimin dhe miratimin e planeve të zhvillimit të fshatrave dhe projektideve, që i paraqiten komisionit për mbështetje nga programi i 100 fshatrave;
- propozimin për masën e financimeve vjetore për programin e 100 fshatrave, nga buxhetet e ministrive pjesëmarrëse në program dhe/ose ministrive të tjera, si dhe nga FZHR-ja;
- marrëveshjet e bashkëpunimit me donatorë dhe partnerë të tjerë, për mbështetjen e programit të 100 fshatrave;
- miratimin e raportit të progresit të zbatimit të programit;
- çdo çështje tjetër që lidhet me administrimin e programit.

Për një koordinim dhe bashkërendim më të mirë të programit, komisioni zhvillon takime konsultuese me bashkitë dhe me komunitetin e donatorëve.

Për zbatimin e këtij programi, komisioni bashkëpunon në veçanti me bashkitë dhe agjencitë rajonale të zhvillimit, si dhe me partnerë të tjerë publikë apo privatë, që janë të interesuar për të mbështetur programin e 100 fshatrave.

Gjatë zbatimit të këtij programi, komisioni mbështetet në parimet e qasjes *LEADER*, duke garantuar një bashkëpunim të ngushtë me organizatat jofitimprurëse aktive në fushën e zhvillimit rural dhe me Rrjetin Kombëtar për Zhvillimin Rural. Në zbatim të Strategjisë Ndërsektoriale të Zhvillimit Rural dhe Bujqësisë 2014–2020, komisioni nëpërmjet programit do të nxisë krijimin e grupeve lokale të veprimit (GLV) dhe financimin e projekteve të propozuara nga to.

3.7.2. Sekretariati teknik

Për një administrim sa më të mirë të këtij programi, komisioni mbështetet nga sekretariati teknik që krijohet pranë Ministrisë së Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural, me urdhër të ministrit të Bujqësisë dhe Zhvillimit

Rural. Sekretariati teknik kryen detyra ndihmëse dhe administrative.

Ministritë pjesëmarrëse në program caktojnë personat e tyre të kontaktit (në nivel drejtuesi të ministrisë), që janë ura lidhëse ndërmjet sekretariatit teknik dhe ministrive përkatëse.

Sekretariati teknik kryen këto detyra:

- Përgjigjet për organizimin dhe për mbajtjen e procesverbaleve të mbledhjeve të komisionit;
- Përgatit materiale dhe raporte me shkrim për ecurinë e zbatimit të programit;
- Informon dhe koordinon punën me institucionet publike, bashkitë, agjencitë zbatuese, si dhe me partnerë të tjerë, në zbatim të detyrave të përcaktuara nga komisioni;
- Kujdeset për administrimin e faqes së internetit të programit të 100 fshatrave;
- Kujdeset për informimin publik dhe transparencën e programit të 100 fshatrave;
- Ky sekretariat kryen çdo detyrë tjetër që i ngarkohet nga komisioni.”.

b) Pas shtojcës A shtohet shtojca B, sipas tabelës bashkëlidhur këtij vendimi.

2. Ngarkohen Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural, Ministria e Turizmit dhe Mjedisit, Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë si dhe Ministria e Kulturës për zbatimin e këtij vendimi.

Ky vendim hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare.

KRYEMINISTRI
Edi Rama

SHTOJCA B

QARKU	BASHKIA	FSHATI	TOTAL
BERAT	Bashkia Berat	Qafë Dardhë	1
		Roshnik	1
	Bashkia Ura-Vajgurore	Malas Breg	1
	Bashkia Kuçovë	Kozare	1
	Bashkia Skrapar	Blezëncë	1
DIBËR	Bashkia Dibër	Kapinovë	1
		Rabdisht	1
	Bashkia Mat	Bushkash	1
	Bashkia Bulqizë	Zerqan	1
DURRËS	Bashkia Durrës	Gur i Bardhë	1
		Shetaj	1
		Shënavlash	1
	Bashkia Shijak	Radë	1
	Bashkia Krujë	Gjepalaj/Eminas	1
ELBASAN	Bashkia Elbasan	Metallaj	1
		Halilaj (Zgërdhesh)	1
	Bashkia Cërrik	Gjinar	1
	Bashkia Belsh	Shushicë	1
	Bashkia Gramsh	Shtermenj	1
	Bashkia Peqin	Seferan	1
	Bashkia Librazhd	Sotirë	1
	Bashkia Prrenjas	Pajovë	1
FIER	Bashkia Fier	Stëblevë	1
		Dardhë	1
		Rrajcë/Skënderbej	1
	Bashkia Patos	Pojan	1
	Bashkia Roskovec	Libofshë	1
	Bashkia Lushnjë	Cakran	1
	Bashkia Divjakë	Siceqë	1
	Bashkia Mallakastër	Luar	1
GJIROKASTËR	Bashkia Gjirokastrë	Ardenicë	1
		Krutje	1
		Dhoksat	1
		Goricaj	1
	Bashkia Libohovë	Hekal	1
	Bashkia Tepelenë	Zhulat	1
		Antigone	1
	Bashkia Memaliaj	Lazarat	1
	Bashkia Përmet	Labovë e Sipërme	1
	Bashkia Këlcyrë	Nepravishtë	1
		Nivicë	1
Bashkia Dropull	Peshtan	1	
	Kalivaç	1	
Bashkia Këlcyrë	Kosinë	1	
	Leusa	1	
Bashkia Dropull	Maleshovë	1	
	Sotirë	1	

SHTOJCA B

KORÇË	Bashkia Korçë	Drenovë/Boboshticë	1	
		Voskopojë	1	
		Dardhë	1	
	Bashkia Maliq	Zvirinë	1	
	Bashkia Kolonjë	Rehovë	1	
		Borovë	1	
	Bashkia Pogradec	Lin	1	
		Tushemisht	1	
		Gurras	1	
	Bashkia Devoll	Arrëz	1	
Nikolicë		1		
Bashkia Pustec	Zaroshkë	1		
KUKËS	Bashkia Kukës	Shishtavec	1	
		Shtiqen	1	
	Bashkia Has	Cahan	1	
	Bashkia Tropojë	Valbonë	1	
LEZHË	Bashkia Lezhë	Ishull-Lezhë	1	
		Fishtë	1	
	Bashkia Kurbin	Skuraj	1	
	Bashkia Mirditë	Katund i Vjetër	1	
		Orosh	1	
SHKODËR	Bashkia Shkodër	Drisht	1	
		Zogaj	1	
		Theth	1	
	Bashkia Vau Dejës	Mjedë	1	
		Kukël	1	
	Bashkia Pukë	Qelëz	1	
	Bashkia Fushë Arrëz	Kryezi	1	
		Bashkia Malësi e Madhe	Razëm/Vrith	1
			Lëpushë	1
	TIRANË	Bashkia Tiranë	Shëngjergj	1
Shesh			1	
Pezë			1	
Pëllumbas			1	
Bashkia Kamëz		Laknas	1	
Bashkia Vorë		Prezë	1	
		Marikaj	1	
Bashkia Kavajë		Karpen	1	
Bashkia Rrogozhinë		Vilë Bashtovë	1	
		German	1	
VLORË	Bashkia Vlorë	Kaninë	1	
		Tragjas	1	
		Zvërnec	1	
	Bashkia Himarë	Dhërmi/Vuno	1	
		Kuç	1	
		Lukovë	1	
	Bashkia Finiq	Mesopotam	1	
	Bashkia Selenicë	Ploçë(Amantia)	1	
		Drashovicë	1	
	Bashkia Sarandë	Çukë	1	
	Bashkia Konispol	Mursi	1	
	Bashkia Delvinë	Rusan	1	
				100